

Inrichtings- en onderhoudsplan landgoed Beekdal Wissel

Inrichtingsplan

Hierin zijn de volgende planonderdelen opgenomen:

- Klarbeek: bestaande en verlegde beekloop
- Natuurdoeltypen: vochtig hooiland (N10.02) en kruiden- en faunairijk grasland (N12.02)
- Landschapselementen: (solitaire) bomen, wandelpaden en notenboomgaard.
- Overgang privé – landschap: aarden wal

Voor een uitgebreide beschrijving van het Inrichtingsplan wordt naar de Totaalvisie (december 2012) verwezen. De beheersmaatregelen zijn in de visie summier beschreven. In deze notitie zijn de maatregelen per planonderdeel of element nader uitgewerkt.

Onderhoudsplan

Algemeen: behoud openheid

Het behoud van de landschappelijke openheid van het beekdal is van groot belang. Het uitzicht van de omwonenden en de toekomstige landgoedbewoners moet gewaarborgd blijven. Voor het gehele landgoed geldt dat er geen sprake is van intensief agrarisch gebruik, maar extensieve begrazing van de graslanden is mogelijk en zelfs wenselijk. Naast begrazing zijn er gerichte beheersmaatregelen nodig om de openheid te waarborgen.

Klarbeek: bestaande beekloop (bovenstrooms)

Het westelijke (bovenstroomse) deel van de huidige beekloop verliest de status van A-watgang, maar blijft in de huidige vorm gehandhaafd om de afwatering van de aangrenzende percelen te kunnen garanderen. Het onderhoud wordt door de eigenaar van het landgoed Beekdal verzorgd. Er wordt een zone van 5 meter breed opengehouden t.b.v. de onderhoudsmachines.

De volgende beheersmaatregelen worden uitgevoerd:

- De oevers worden (tussen 15 juli en 1 november) 1 x per jaar gemaaid om struweelopslag te voorkomen. Het maaisel wordt afgevoerd.
- De oevers worden niet beweide.
- De oevers worden niet bemest en er wordt geen maaisel/bagger opgebracht.
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring en Jacobskruiskruid.
- Bij beweiding van de aanliggende gronden wordt een raster geplaatst om schade aan de oevers door vraat en betreding te voorkomen.

Klarbeek: verlegde en oostelijke beekloop (benedenstrooms)

De Klarbeek krijgt een nieuwe meanderende beekloop in aansluiting op de al gerealiseerde beekloop op het aangrenzende Landgoed De Pirk. De uitvoering vindt plaats in samenspraak met Waterschap Veluwe. Het nieuwe beektracé en het bestaande oostelijke deel krijgen/behouden de A-status en worden door het Waterschap onderhouden. Er wordt een zone van 5 meter breed opengehouden t.b.v. de onderhoudsmachines.

De volgende beheersmaatregelen worden uitgevoerd:

- Het beekonderhoud wordt zo extensief mogelijk (fasering in ruimte en tijd) uitgevoerd. Er blijven altijd delen van vegetatie (min. 25%), hout (takken e.d.) en bladeren liggen.
- De oevers worden 1 x per jaar gemaaid om struweelopslag te voorkomen. Het maaisel wordt altijd afgevoerd. De onderhoudsperiode is van 15 juli tot 1 november.
- De oevers worden niet beweide.
- De oevers worden niet bemest en er wordt geen slootveegsel/bagger opgebracht.
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan.
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig om schade aan de oevers door vraat en betreding te voorkomen.

Vochtig hooiland (N10.02)

Dit natuurdoeltype grenst aan de verlegde beekloop en het oostelijke deel van de bestaande Klaarbeek. Samen met de verlegde beekloop betreft het een oppervlakte van ca. 2,5 ha. De rijke bovengrond is hier verwijderd.

Het beheer is gericht op de ontwikkeling van bloemrijke graslandvegetatie die aantrekkelijk is voor weidevogels. Opslag van wilgen- of elzenstruweel wordt voorkomen door 1 of 2 x per jaar te maaien en het maaisel af te voeren. Alleen langs het oostelijke deel van de bestaande beekloop (ter hoogte van het landhuiscomplex) is deze opslag aanvaardbaar. De wilgenopslag is van belang voor vlinders of struweelvogels.

De eerste maaibeurt wordt pas na 15 juni uitgevoerd. Daarnaast is extensieve begrazing toegestaan.

In principe wordt geen gebruik gemaakt van bemesting en chemische bestrijdingsmiddelen, hoewel voor dit natuurdoeltypen wel bemesting met ruige mast en kalk wordt toegestaan. Indien dit voor het beheer noodzakelijk zal dit worden toegepast.

Het "vochtig hooiland" loopt over in het "kruiden- en faunarijke grasland". Er worden in principe geen rasters tussen de verschillende natuurdoeltypen geplaatst. Alleen als dit voor het beheer noodzakelijk is, kan hiertoe worden overgegaan.

Kruiden- en faunarijke grasland (N12.02)

Het landgoed bestaat uit ca. 6,4 ha kruiden- en faunarijke grasland (incl. de aarden wal). De bestaande graslanden worden verschaald door in de eerste 3 jaar 3 x per jaar te maaien en het maaisel af te voeren. Daarna wordt er 1 of 2 x per jaar gemaaid. De eerste maaibeurt in het jaar wordt pas na 15 juni uitgevoerd.

Bemesting wordt in principe niet toegepast, met uitzondering van ruige stalmest (max. 20 ton per ha per jaar) of bekalking. Extensieve begrazing is toegestaan.

Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring en Jacobskruiskruid.

Aarden wal

Rondom het privéterrein ligt een 1 meter hoge aarden wal die begroeid is met gras. Het gras wordt periodiek gemaaid.

(Solitaire) bomen in het natuurgebied

De bestaande en nieuw aangeplante bomen worden jaarlijks gecontroleerd op vorm en vitaliteit en eventueel gesnoeid of teruggezet. Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juli en 15 maart (buiten het broedseizoen). Het snoeihout wordt afgevoerd.

(Solitaire) bomen op het privéterrein

De bomen worden jaarlijks gecontroleerd op vorm en vitaliteit en eventueel gesnoeid. De kroon (onderste tak tot de top) is na het snoeien altijd even lang of langer dan de lengte van het takvrije stamstuk. De beeldkwaliteit of monumentaliteit van de bomen is belangrijker dan de natuurwaarde.

Snoeiwerkzaamheden worden bij voorkeur buiten het broedseizoen uitgevoerd. Het snoeihout wordt afgevoerd.

Notenboomgaard

De eerste jaren na aanplant moet de ondergrond regelmatig gemaaid worden. Onkruid en gras concurreren de jonge bomen op licht, water en voedingsstoffen. De boomgaard mag beweid worden, mits er boomkorven om de bomen aangebracht worden.

Snoeien vindt bij voorkeur alleen in de eerste jaren plaats. Het weghalen van nog levende takken wordt door notenbomen slecht verdragen. Het kan alleen als de takken niet dikker zijn dan 5 cm. Grotere wonden genezen slecht en gaan vaak rotten. Dikkere takken worden alleen weggehaald als ze afgestorven zijn. Bij het snoeien van levende dikke takken worden de wonden behandeld met wondafdekmiddel om inrotten te voorkomen. Snoeiwerkzaamheden kunnen in principe het hele jaar worden uitgevoerd, maar de beste snoeiperiode voor walnoten is van begin juni tot eind september.

Extra bemesting met stalmest en/of kunstmest kan nodig zijn om een grotere notenopbrengst te krijgen, waarschijnlijk is dit pas nodig als de bomen ca. 10 jaar oud zijn. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring en Jacobskruiskruid.

Wandelpaden

Het landgoed wordt ontsloten door ca. 1,5 meter brede graspaden. De paden worden (m.b.v. een zitmaaier) regelmatig gemaaid om de toegankelijkheid te garanderen. Eventuele overgroeïende takken van struiken en bomen worden verwijderd.

N.B. Dit onderhoudsplan is opgesteld op basis van het inrichtingsplan dat verwoord en verbeeld is de Totaalvisie (december 2011).

Indien er in de loop van de tijd (natuur)ontwikkelingen zijn die andere beheersvormen noodzakelijk maken, kan in overleg met de gemeente, afgeweken worden van voorliggend onderhoudsplan.

Schematisch overzicht

Natuurbeheertype	Doel	Beheermaatregelen	Periode	Verantwoordelijk
Klaarbeek bestaand, bovenstrooms	Waterafvoer omgeving garanderen. Handhaven huidige Profiel.	Jaarlijks schonen Maaisel afvoeren	15 juli – 1 november, (voorkeur september/ oktober)	Eigenaar
Klaarbeek, verlegd deel en benedenstrooms	Natuurontwikkeling en waterafvoer. A-watergang	Jaarlijks schonen Maaisel afvoeren.	15 juli – 1 november, (voorkeur september/ oktober)	Waterschap Veluwe
Nat hooiland	Ontwikkeling van bloemrijke graslandvegetatie aantrekkelijk voor weidevogels. Kenmerkend voor natte beekloop. Wilgenstruweel alleen toegestaan langs benedenstrooms deel.	1 of 2 x per jaar Maaien, maaisel afvoeren. Extensieve beweiding toegestaan.	Na 15 juni	Eigenaar
Flora- en faunarijk grasland	Ontwikkeling van bloemrijke graslandvegetatie aantrekkelijk voor weidevogels.	1 of 2 x per jaar Maaien, maaisel afvoeren. Extensieve beweiding toegestaan.	Na 15 juni	Eigenaar
Aarden wal begroeid met gras	Markering overgang privé en landschap. Strakke vorm handhaven. Geen hoge natuurwaarde.	1 of meerdere keren per jaar maaien, maaisel afvoeren.	Buitenzijde wal pas maaien na 15 juni. Binnen- en bovenzijde wal mogen eerder gemaaid worden.	Eigenaar
(Solitaire) bomen, natuurgebied	Bomen met landschappelijke betekenis en natuurwaarde voor o.a. vogels.	Jaarlijkse controle en snoeien indien nodig. Snoeihout afvoeren.	Tussen 15 juli en 15 maart.	Eigenaar

Natuurbeheertype	Doel	Beheermaatregelen	Periode	Verantwoordelijk
(Solitaire) bomen, privéterrein	Monumentale bomen met sierwaarde.	Jaarlijkse controle en snoeien indien nodig, snoeihout afvoeren.	Mag gehele jaar, maar bij voorkeur, tussen 15 juli en 15 maart.	Eigenaar
Notenboomgaard	Hoogstamboomgaard met gebruiksfunctie en t.b.v. inpassing gebouwen.	Maaien en/of beweiden van het gras. Jaarlijks controle en snoeien indien nodig.	Snoeien begin juni tot eind september.	Eigenaar
Wandelpaden	Opengestelde graspaden (1,5 m breed) voor natuurliefhebbers.	Periodiek maaien en overgroeïende takken verwijderen om de toegankelijkheid te garanderen.	Geheel groeiseizoen.	Eigenaar